

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
Egy évre 20.-
Félévre 10.-
Negyedévre 5.-
Egy órára 1.50
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petisior egy-
sori hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért kü-
lön 30 kr.
Nyitvatér: 6 hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
Kéziratok csak rendkívül esetben kü-
ldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Angolosan.

Ha látjuk az officiosus henczeget.
mely oly kihívóan bírálja Angliának poli-
tikáját, oly szörnyen elgúnyolva Disraeli-
nak nyilatkozatait, el nem nyomhatjuk
a hajlandóságot, hogy lehetőleg szerényen
és elnézően szóljunk az angol politikának
fordulatairól.

Isten látja, mi ugyancsak szeretnők,
ha egyszer a britt országnak menyőrgő
ordítással riasztaná odúikba az erdőknek
ragadozóit, a szemtelenné lett orosz med-
vét, és az apró szerb-oláh vadmacskákat.

De hát miért is van az, hogy Anglia
oly sok tekintetben különbözik ettől a mi
áldott monarchiánktól, és hogy e külön-
ségeket a világ megszoika Anglia nagy
előnyéinek tartani? Miért van az, hogy
Angliában a kormány tekintettel kénytelen
néha lenni a parlamenti ellenzékre is, és
minden körülmény között köteles számolni
a közvélemény irányával? Miért van az,
hogy egy Disraeli és Northcote nem paz-
kázhathat egy parlamenti pártokkal,
mint a mi honföldi Tisza Kálmánunk és
nem mellőzhetik oly helyre megvetéssel a
millióknak kívánalmait, mint a genialis
gróf Andrassy Gyula?

Mert Angliában nem igen van párt,
mely többet és határozottabban fellépést kö-
vetelne a kormánytól, mint a minőt eddig
tanúsított. Bizony sajnos, hogy ez az An-
glia olyan alkotmányos, parlamentaris
ország!

Es azt tartják, hogy az alkotmányos-
ság elve most mindenfelé haladást tesz, a
közvéleménynek uralma világszerte divatha-
jon. Hát haragvó officiosusok, ha az al-
kotmányos elv hatályosságára nézve mi is
ott állanánk, hol Anglia áll, nem történt
volna-e régen, hogy egy erőlyes, határo-
zott és becsületos politika útját állotta
volna a bitor hódításnak és a szerződések
eltiprásának! Nem volna-e jobb, ha a Bea-
consfield miniszteriumot még az ő rosz
szokásaiban is követnők?

Azután mit is lehet szemére vetni
Angliának? Mert ha Angliának eljárását
akarjuk bírálni, mégis csak angol szem-
pontból kell tekintenünk a dolgokat.

Angliának miniszterei mindig kimon-
dották, hogy meg fogják védelmezni az
angol érdekeket; az egész világ előtt tud-
tul adták Oroszországnak, hogy mit tartan-
nak ez érdekeknek. Most, hogy ez érde-
keket közelről is fenyegetve látják, már a
parlamenthez fordulnak a kellő segélyes-
zők megszavazásáért.

A kivételben, az egyes rendszabályok-
ban az angol politika mutatott sok gyen-
geséget és ingadozást, de a vezérő elvben
kétségtelenül megvan az egység és követe-
lesség, a szó és tett között nem
hiányzik az indoklás és összhangzás.

Abban bűnös-e hát Anglia, hogy nem
védelmezte meg a mi monarchiának érde-
keit, melyeknek foszlányaiól már rég
készítettek siralmas győzelmi zászlókat,
különből különb szerb és oláh triumphato-
rok?

Hogyan, Anglia tette volna ezt nemcsak

mi helyettünk, hanem a hogy a dolgok
állanak, szemben a bécsi udvar oroszbarát
politikájával, a három császár szövetséggel,
épen monarchiánk ellenére? Nem olyan
gondolat-e ez, a milyent a mi officiosu-
sainkat ugyan bátran az örültek házába
lehetne zárni, de a minőre angol miniszter
vagy akár mely angol polgár, még ha val-
ósággyal megbolondul is, sem vetemedhetik
soha!

Igaz, igaz Anglia politikája nagyon
önöz, egyedül Angliának érdekeivel törő-
dik. De az égre, bárcsak tehetnők ugyan-
ezt a szemrehányást saját kormányzónk-
nak, kiknek politikája annyira nem önöz
és annyira nem törődik saját érdekeinkkel,
hogy épen határozottan öngyilkosnak tarlja
a világ. Nem kérünk egyebet, csak legyen
vége a hülye resignatióknak, legyünk való-
ban önzők!

Bizonyos, azt a szemrehányást lehetne
említeni Anglia ellen, hogy nem tartotta
fenn az ünnepélyesen kötött szerződések
épségét, nem óvta Törökország integritá-
sában az oly nagy áldozatokkal kivívott
párisi egységét.

De ilyen vád hogyan jöhet abból a
politikai álláspontból, melyet monarchiánk
védelmében a mi officiosusaink képvisel-
nek? Ha van mentesség Angliának maga-
tartására, azt minden ellenmondást kizáró-
lag Ausztria-Magyarország politikája szol-
gáltatja.

A tények összefüggése világosan mu-
tatja, hogy Ausztria-Magyarország egyen-
sen lehetetlenül tette a szerződések vé-
delmezését. — Angliában nem hiányzott
volna a készség, ezt megmutatva fellépé-
se a berlini memorandum idejében. De a
monarchia, mely pedig a párisi szerződés
záradékában magára vállalta a fegyveres
védelmezés kötelezettségét Törökország in-
tegritásaért, nem-e ott volt mindvégig a
hármass szövetségben, előkészítve, egyen-
getve és fedezve Oroszország rabló had-
járatait.

Es ki lehet oly ostoba meg nem ér-
teni, hogy ezek után meg kellett bűnül-
nia Anglia cselekedésének, mely, mint tengeri
hatalom egymagában szárazföldi hadjáratra
nem is képes? Hogyan akarnak vádat
említeni Anglia eljárása ellen akkor, ha az
eljárásnak oka épen az annyira védett osz-
trák-magyar politika volt.

Bizony a szerencsémosság szörnyű há-
látlan mesterség, ezt a világ minden offi-
ciosusai Londonban és Párisban, Rómában
és Szent-Pétervárott egyformán szokták ta-
nítani. De hogy a szerencsés — és pedig a
mi kormányfőink szörnyű szerencsének,
— ugy akarhassák fehére mosni, hogy
még jobban befektetik, ez már csak a mi
különből felhivatalosaink kiváltsága.

Csak azokat az előzményeket kell el-
fogadnunk, melyeket ők szolgáltatnak, és
a mily keményen tudunk szólni, még nem
mondtuk ki azt az ítéletet, melyen a köz-
vélemény méltó felháborodása kellene, hogy
lesujtsa őket.

Ki meri tagadni azt, hogy a közvé-
lemény óriási megnyugvást érezne, ha

monarchiánk politikája azonos volna An-
gliának politikájával és ha külügyi kor-
mányunk mind magáévá tenné ama lé-
péseket, melyeket Anglia kormánya kez-
deményez.

Ez magában is haladás volna a reih-
stadti egyezkedéseken és készségekön fej-
lett oroszbarátságához és osztozkodási haj-
landához.

De a közvélemény arról is megvan
győződve, hogy az ily fordulat felbátorít-
ná Angliát oly erőlyesebb és kihatóbb
cselekvésre, minőt eddig épen Ausztria-
Magyarország tartózkodása tett lehetetlenül.

Milyen általános megkönnyebbülés fo-
gadta máris a hirt, hogy gr. Zichy az
angol nagykövettel együtt jelentette be
óvását egy külön török-orosz békekötés
ellen. Az óvás igen kétértelmű alakban
történt ugyan, és nem lett tudatva ugy
mint az angol Sz.-Pétervárot is, — mégis
mint egy fordulatnak első halvány jele
örömteli üdvözlésre adott alkalmat min-
denfelől. Csak vennének hát mentől több
leczek az angol politikából és az angol
alkotmányosságából!

A bécsi értekezlet eredményéről a „B.
Corr.” ezeket írja: A két kormány megállapodott
abban, hogy ők a 80 millió adósságról szóló
törvényjavaslat kivételével ragaszkodnak minden
irányban föltétlenül a betervezett kiegyezési
javaslatok szövegéhez, csak a szeszadó
törvényjavaslatban fogadják el a 6 fok helyett
5% fok. Mindkét kormány esetleg az illető fören-
dításhoz is fog apellálni a képviselőház által ne-
tán megszavazott lényeges módosítások tárgyában.
Mintán azonban az osztrák regnicolaris bizottság
a quota és vámrésztitü ügyében már beadta
jelentését, mely nem a plenum elé, hanem a kie-
gyezési bizottsághoz utasították, módot fog kel-
leni találni arra, hogy az osztrák regnicolaris bizot-
tság innét vegye fel a megszakadt tárgyalások
fonatát és erre valószínűleg legalkalmasabb lesz
az osztrák kiegyezési bizottságot arra bírni, hogy
a z utasítás vissza új jelentéstétel végett az ügyet
a regnicolaris bizottsághoz. Ha ezalatt megsza-
vaztatják mindeket törvényhozás által a 80 millió
adósságra vonatkozó törvényjavaslat oly módon,
hogy e kérdés is a regnicolaris bizottsághoz
utasítsassék, ezek egyidejűleg fogják tárgyalhatni,
— de alig február vége előtt — a quota és 80
millió adósság kérdését.

Egyik felhivatalos lap a miniszterek legújabb
bécsi utjáról ezeket írja:

A miniszterek megjöttek Bécsből. Az osztrák
kormányval megállapodtak abban, hogy minden
javaslatukhoz föltétlenül ragaszkodnak. — Tariffa,
Lloyd, bankjavaslat marad változatlanul. A bank-
adósság kérdésében sem veszi vissza a kormány
javaslatát, de ha osztrák részről a Falk-féle indít-
ványt, mely szerint a kormány javaslatának tár-
gyalása előtt, tegye a bizottság a háznak azt a
javaslatot, hogy kiserőse meg Ausztriát regnicolaris
deputatio útján véglegesen meggyezzen: pár-
tolásra talál és többségre jut, a kormány által
nem fogna ellenetenni; de a kormány javaslatát
vissza nem vonja. — A „Neue Fr. Presse” köz-
sere, hogy a miniszterium lemondott volna, már-
ben alaptalan.

Miletics elítéltetése.

Egész ország bírálja a budapesti kir.
törvényszék ítéletét, nincs semmi ok, miért
ne szólhatnánk róla e téren is. Részünkről
csak sajnálatunkat fejezhetjük ki a föl-
lött, hogy Miletics 5 évi börtönrre ítéltetett,
mert nem láthatjuk, hogy meg volna a
felségértés, helyesebben lazaarulás tény-
álladéka. Csak egy tanúnak, Rankovicsnak,
vallomásából lehetne ilyen megállapítani;
a másik tanu Timarcevicus mondja
ugyan, hogy Miletics említette beszédében
azt, hogy a magyarországi szerbek 20—
30,000 önkénytelen fogják Szerbiát segí-
teni, de nem vallotta azt, hogy Miletics
ezen önkénytesek kiállítását s akadálytalan
átmenete végett Magyarország felkelést
indítani mondtott szükségesnek; erre nézve
Timarcevicus csak annyit mond, hogy
Miletics toaszja után beszéltek Belgrádban
egy ily esetleges felkelésről. „Arra munká-
lni, hogy magyarországi szerbek men-
jenek segítségére fajrokonainknak nem tel-
ségeértés. Az ítélet indoklása erről maga
is csak annyit mond: „ezen igazságok foly-
tán többek, egyenesen a törvények meg-
szegésére hivatnak, midőn megfellekedve
hadkötelezettségükről a szerb hadsereghez
átzöktek.”

Az tehát, hogy Miletics belgrádi be-
szédében az illetőket felkelés előidézésére
szóllította volna föl, csak egy tanu t. i.
Rankovics által állítottot s így a hazaár-
ulás bűntényének „megkezdése” ellene be-
bizonyítva nincs. A Joannovicusnál talált
névjegy által bizonyítottat állítatik az,
hogy Miletics tényleg befolyt az önkény-
tesek toborzásába. Am legyen, de itt sincs
bebizonyítva, hogy habár közvetve felke-
lésre lázított volna s Joannovicus műkö-
dése nyomán semmi lázadás kísérlet sem
mutakozott. Ép oly kevésbé tesznek erről
bizonyoságot a levelek; a „Zasziava” czikke
s a Miletics érnek a törvényszéki indo-
kolás szerint se képezik vád alapját.

Igenis be van bizonyítva — hát hi-
szen erre nem kellett se tanuk, se bün-
jelek — hogy Miletics minket magyarok-
kat nem szeret, hogy egy nagy Szerbiáról
álmozdik, melynek kiegyezését része
lenne a serbische Woywodschaft és a
Temeser-Banat is; ki van mutatva, hogy
egy ily Szerbiának létrejötte érdekében,
szóval, hírlap útján, uton-útfélen agítá-
l. De ezért őt felségértési bűntényé-
ben elmarasztalni nem lehet, mert ed-
digi érvényben álló törvényeink szerint
csak azt lehet hazaárulásban elmarasztalni,
ki az állam ellen nyilvánosan elmarasztalni,
qui se publice contra statum publicum esi-
git. Ezután, majd ha életbe lép az új bün-
tető codex, igenis lehet tetszés szerint
elítelni Mileticset vagy bárkit, mert e co-
dex 172. és 173. szakaszai szerint, 2 évi
fogságra ítéltető lesz az, ki valamely nem-
zetiséget a másik ellen gyűlöletre igzat,
valamint 5 évig terjedhető fogsággal lesz
büntethető az, ki az alkotmány egyes in-
tézményei, a monarchia másik államával
fennálló kapcsolat, a magyar államhoz

tartozó országok közt fennálló államközös-
ség, a delegatio stb. ellen lázít.”

Hogy tanácsos lesz-e azután is akként
élni a törvénnyel, hogy a békés uton al-
kotmányos eszközökkel igazgató vagy lázító
(mindégy az új törvény nyelvézete szer-
int) nemzetiségi agitatorokat két vagy öt
évre ítéljék, az más kérdés. Bajos lesz ak-
kor is, mert nagyon sokan vannak. S ha
ezen új törvényeket antipátiával ítélték el
Mileticset, akkor ezeket kellene még el-
fogni s elítélni, mert fájdalom, ezek van-
nak, kik hasonló bűnben leledzenek. Ki-
választani egyet a sok közül — ez lehet
politika — már a milyen — de nem
igazságszolgáltatás.

E perczben azonban még nem lépett
életbe azon új törvényhozi bölcsesség,
mely, mint a büntetőtörvény indoklása
mondja, „felkeresi a büntetettek valódi for-
rásknát, hogy akadályozza azon szene-
vények terjedését, melyek fokozásából szár-
maztak a torradalmak és lázadások; ma
még őseink együgyű felfogása van kife-
jezve a törvényben, mely szerint csak cse-
lekvényeket, csak bebizonyított bűnténye-
ket lehet büntetni: most tehát még ehhez
kell alkalmazkodnunk.

Miletics elítéltetése csak egy politikai
actus. A kormány azon időben, midőn Ti-
sza szeretett üstökénel fogva előrtantni
minden alkalmat dörgedelmes fenyegető-
zésekre a nemzetiségek ellen; (most ezzel
egy látszik alább hagyott) jónak látta Mi-
leticus elfogatásával s hozzá a képviselői
immunitás megsértésével producálni erély-
ességet. Feltűnő az összefüggés a kor-
mány azon ténye s a meghozott ítélet közt.
Ennek indoklása azt mondja, hogy „Ma-
gyarország déli vidékein folytatott titkos
üzemek eredménye csak a jelen bűnygy
megindítása által gátoltat meg.” Azt
hiszük, téved a törvényszék, mert ha
oly nagy lett volna a veszőly, azt
bizony ezen egy elfogatás nem hártotta
volna el. — Ugy látszik a veszőly nem
volt nagy, a mi mindenesetre örvendetes
jel és ép azért felesleges volt és felesleges
most ezen egész Mileticsele politikai ac-
tus. Ez alkalommal nem tartották szüksé-
gesnek vagy czélszerűnek Bécsben szinre
hozni ellentük a nemzetiségi actiót, e né-
kül pedig nem lehet tőle tartani. Ha va-
laha, most bizony erős felhívás feküdt a
körülményekben arra, hogy a szerbek nem-
zetiségi érzelmei fellobogjanak, és hát a
mint látjuk — s erre a Miletics-pór actái
is szolgáltatnak bizonyítványokat — elég
csendesnek és higgadtan vették az egész
dologt. Hát ugy látszik, hogy szép dolog
az a nemzetiségi rajongás, de nem ta-
gadható a létező állapot inertitájának s
azon reflexiónak erős hatása sem, hogy
annak a Szerbiának állampolgára lenni
utóvégre se oly valami nagyon kecsesített
dolog s volna mód abban, hogy az ember
megelheszen ugy is mint Magyarország
polgára. Erősítsük meg e nézetben szerb
honfűrsainkat; bizonyítsuk be, hogy Ma-
gyarország törvény és igazság biztos
pajzsa a polgári szabadságnak. Respektáljuk

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRSZAJA.
CLARISSE.
IRTA: BEYNAUD LAJOS.
Franciai fordította:
Nyáry László.
Minden ember életében vannak napok, me-
lyekre annak alkonyán örömmel pillant vissza, s a
melyek lelkében édes emlékek idéznek elő. Ily
emlékezetes nap virradt 1856. április 28-án Ga-
rny bárónőre, ki férjének, a hírneves Garney
gyógyász halála óta, lemondva a földi örömeiről,
teljes visszavonultságban tölté napjait Champe-
léis-palotájában. E nap reggelén ugyanis sü-
rgöny érkezett a báróné számára, mely tudatá velle,
hogy egyetlen fia, Garney Adrien, ki még csak
harmenczkét éves kora dacára, máris mint utazó
Marsilles partján, háromévi távollét után. —
Adrien Afrika ismeretlen vidékeit utazta be ezen
idő alatt, s hírnevét nem kevésbé emelte azon kö-
rülmény által, hogy e titokzatos világrész belse-
jébe sokkal mélyebben hatolt, mint előtte Speke,
Grant, Baker, Livingston, Stanley s sok más.
A sürgöny egyszerűen jelenté, hogy Gar-
ney Adrien még az nap érkezett meg Párisban,
anyjának ölébe. — A báróné ezen egész napot
szoktalan izgatottságban tölté. Hisz azon lefolyó
három év alatt, mióta fia eltávozott, nap sem mult
el, melyen keseri könyeket ne sírt volna gyer-
meke után, melyen ne esett volna kétségbe az
írát, vajjon őt még ez életben meg fogja-e látni.
Az egész ház még arcot öltött ez örvende-
tes napon. — Ott, a hol azelőtt kísérteties csend
uralkodott, ma a legélőkebb kérés-forgás vala
észrevehető.
A bárónó önmaga mindenütt részt vett a
munkában, majd sírva, majd nevetve bátorítván
cselédét, csakhogy fiat monná méltóbban s ün-
nepélyesebben fogadhassa. A perczek, órák, sőt na-

pok gyanánt tűntek fel az öreg nő termében, ki
csak azt sajnálá, hogy nincsenek szárnyai, melyek-
kel fia elé repülhessen. — Végre estelele kocsiro-
haj hallatszik az udvaron; s a bárónó mintegy
láthatlan szárnyak által hordozva, repül le a
lépcsőkön, hogy lenn kimerülve, szeretett fiának
karjai közé hulljon.
— Fiam!
— Anyám!
Es azután egy szó sem hallatszott, csak a
két szerető rokon zokogása. — A nagy öröm ép
ugy szülhet könnyűt, mint a nagy fájdalom; s a
bárónó el nem bírván viselni váratlan boldogsá-
gát, nem tarthá vissza azokat. Majd fiának kar-
jaira támaszkodva, visszatért a szobába s leült,
míg Adrien lábánál foglalt helyet.
— Az ifju utazó közepnagságu termettel bírt,
s mozdulatainak mindegyike elárulá a benne rejlő
erőt s férfias mozgékonyt. — Hosszu, szűr-
kölmi kezdő haja; nagy kék szemei, melyek über
jelke érzelmeinek szolgálták tükrö gyanánt; arca,
melynek a sürű s hosszú szakál erőlyes kifejezést
költözött, mindazon nagy fáradalmakról tetek
tanúságot, melyeknek a hosszú ut felnyitást volt
kitéve, mely alatt még sokszor a legzűnkés-
gebb élelmi szerek s az utazásra legnéltü-
lözhetőbb eszközök is hiányoztak a ki-
tartó fiatal embernek. Szemeit fekete szemöldök
nyeréz, sovány, napbarmitázza arca, fáradalmak
elő tanuja gyanánt szolgálták. Arcvonásai, tekin-
tete, járása-kelése, beszéd modora, mindazon meg-
törötlen erőből s entusiastikus hévrel tetek tau-
núságot, melyet a mivelődés ezen előharcosa magá-
ban érezett. Hisz ő egészen a tudományok volt.
Alig érkezett meg fáradalmas utjából, máris újabb
felfedezésre gondolt; de anja s pillanatban sok-
kal boldogabb volt, semhogy örömet korai aggo-
dalmak által megzavartatva volna. — A két rokon
sokáig hallgatva szemlélték egymást, míg végre a
persa függönyök hasadéka a közelgő regget jelen-
ték, s a kis kertben, mely a palotát környezé egy
kis énekes madár kezdé dicsőíteni a feljő napot.
— Soká maradt miattam ébren, jó anyám, —
szólt Adrien.
— Igaz, ez már rég nem történt velem, de
én mégsem értek legkisebb fáradalmat sem. De ne-

ked gye rmelem, szükségem van a nyugalomra, s
haragszom magamra, hogy ily sokáig tartottalak
vissza.
Adrien felkelt helyéről, megélele anyját, de a
helyett, hogy eltávozott volna, állra maradt előtte.
— En sokat beszéltem magamról, hogy tet-
szésed s megelégedésed kinyerjem, míg te csak
ritkán tudósítál hollytéd fölül. Reménytem, hogy
most, midőn nálad vagyok, közpótolni fogsz.
— Oh az én életem szomoró egyhanguság-
ban folyt le távolléteim alatt, s nem emlékezem
semminemű körülményre, melyről érdemesnek ta-
láltam volna téged tudósítani.
— Anyám tán eléfűlté Neyrolles unoka-
bátyám halálát, — viszonzá Adrien szemrehányó
hangon.
— Igaz, ezt elfeledtem, — felelé hidegen a
bárónó, kinek arca szigorú s megvőtt kifejezést
öltött; — a szerencsétlen néhány hóval távozad
után halt meg, nem közöltém-e veled?
— Leveleiben szó sincs megemlítrve róla, s
mai napig nem tudnék róla semmit, ha de Ney-
rolles aszony nem tudósított volna szerencsét-
lenségéről.
— S ő merészelt néked írni?!
— Cairoban várakozott réam három levele,
azok között, melyeket te küldél nekem.
— Mirel szóltatok e levelek?
— Az első, mely még Gaston halála napjá-
ról volt kelteve, s fájdalmas esetet tudatá velem;
a második felvilágosított arról, hogy kedgy, anyám,
érzékeltél a szerencsétlen özvegy szerencsés
írát megtagadá tőle segélyét s még szeméi elé
sem bocsátá; s hogy ő, életszűkségeit fedezésére,
s hogy kis leányának legalább parányi vagyont
biztosított, kénytelen volt visszatérni régi pályá-
jára, a szineszetre; harmadik levele végre, melyet
csak alig egy hónapja juttattak kezembe, tudatá
vélelem, hogy de Neyrolles-né halalos betegségben
szerven, s hogy halála esetén kis leányát gondvi-
selésémre bízta.
A bárónó esendben lesított szemekkel hall-
gató fiának szavait. — Majd, midőn ez megszűnt,
felemelé fejét s búzánk monda:
— Reménytem, hogy te sohasem fogsz e nő-
vel szólni.

— Hisz ő atyád nevé hordja, s saját un-
kád adá azt néki!
— Egy Neyrolles grófnó, ki a szinpad desz-
kára mert lépni — veté közbe keverten a bárónó.
— Nem volt-e ez egyetlen menedéke, hogy
megelheszen, és hogy életben tartsa leányát? Oz-
vegyen maradván, elhagyatva rokonaitól, barátai-
tól, régi életpályára tért vissza, régi neve alatt,
melynek már oly neszre hangzó hírnevet szerzett.
Ő nem cselekedhetett jobban, s érneyei s bátor-
sága által teljes tiszteletünk érdemi ki; igen
anyám tiszteletünk, s még az onét is.
A bárónó dőlyösen szakítá felé a fiát:
— Hallgas réam gyermekem, te ismered vé-
leményemet bátyád házassága fölött. Volt alkalm-
om már azt ismertetni véled másokor, s nem
szükséges ma ismételtem. Csak azt juttatom
eszedbe, hogy e véleményem mai napig meg nem
változott, s háiba vesztégeted ékesszólási tehet-
ségodd, azok megváltoztatására. A mint tíz év
előtt gondolkoztam, az egyenlőten házasságok bü-
nös voltáról, ugy gondolkodom ma is. Ne zavard
tehát megérkezésed fölött érzett örömemet azáltal,
hogy de Neyrolles aszonyról beszélsz.
— Ez valóban szigorú parancs, felelé Adrien,
a melynek engedelmeskednem kell. De bármint
szigoruan jár ön el a nő irányában, csak nem
fogja engedni, hogy Gaston leánya, vér az ön vé-
rőből, nyomorultan vesszen el a mi segélyünk nél-
kül; mig egy kis könyör s szeretet, ha csak szű-
lönek emléke iránti kegyelemből is, megmenteni őt.
— Nem fogom őt jobban ismerni, mint is-
mertem anyját, ki különben még nem is halt meg,
mert csak néhány napja, hogy szerepelt neve a
Comédie Française szinlapján.
Adrien e megvőtt hangon mondtott szavakra,
mit sem válasszot, megfőtrén ezen hellelmetlen be-
szélgetés használatát; de elhatározá, hogy nem
fogja Gaston unokabátyjának szerencsétlen árváját,
kitől anyja minden segélyt megtagadott, elhagyni.
Bármily nagy legyen a párisi közönség ér-
telensége s ingatózása, azon hűség, a melyet ki-
vételösen az ő saját tetszése által halhatatlanná
tett művészen emléke iránt tanúsított, gyanitítja
vélünk, hogy Harris Georgette neve, ki husz év
előtt a Comédie-Française legfényesebb csillaga

gyanánt tűndökölt, még ma sincs kitorólve é-
geszen emlékből. — Hisz e név hordozója egyesíté
magában mindazt, a mi szép s ami költői volt;
hisz ő volt az, kinek hitettségű felfülmulta bá-
jait, kinek szelleme megközelíté szépségét, ki még
ma is mint megközelíthetetlen csillag ragyog a fran-
czia szineszet érkönyvei között. — Fényes pályá-
jának korai halála vetett véget, mely őt virágzó-
sának tetőpontján érte utól. Georgette New-York-
ban született francia szülöktől, csakhamar szüle-
tése után Párisba tért anyjával, ki egy zongora-
művész özvegy volt, kit nyereségreménye esbi-
totti a másik világrészbe, s ki őt nem talált egy-
ebet nyomorult s fájdalommal, melyeknek csak ha-
lála vetett véget. — Georgette a szineszetre adta
magát, s 20 éves korában már a Comédie-Fran-
çaise tagjai közt szerepelt. Ő a színházi életnek
cupán bájját s örömeit ismeré; hisz ő sohasem
küzdött a kezdet nehézségeivel; első fellépő dia-
dal volt, előhírnöke jövendő nagyságának. Bájoló
szépsége az egész ifúság szívét meghódítá magának,
s nem mult el nap, melyen számtalan szerelmi
nyilatkozat ne hullott volna lábához. De ő min-
den kísértésnek ellenállva tisztán maradt. Ez el-
lenállás megfoghatatlan volt a párisiak előtt, s
az arslányok mind összeeszkötötek, hogy őt háló-
jokba kerítsék.
De Georgette bátran állt ellen minden kísér-
tésnek, nem bírán végre fegyverrel, mint saját
főnségének érzetével, az aljas kalandok megvetésé-
vel s a művészet iránt érzett kímálatlan
vonzalommal. — Keőbb szive mégis a szerelem
hálójába került; háltájába a nemes szerelemnek,
melyet sokáig eltitkolt még szerelme tárgya előtt
is, ki még gyanítani sem meré a vonalmat, mely-
lyel egy az egész város által imádtott lélek visle-
tett iránta. — Ez ifju Neyrolles Gaston gróf volt.
Gaston korai gyermekesége óta árrán nevelke-
dett fel nagynénjél, Garney bárónél, s nem
birt egy vagyonnal, mint ragyogó ifjusági szep-
ségével. Midőn Georgette őt először megpillantá
a színház előcsarnokában, nagynénjével volt ott,
ki számára ez időben mindig alkalmas nő kereséssel
vult elfoglalva, ki hozományával, Gaston siralmas
anyagi helyzetén segítéit volna.
(Folytatás következik.)

